VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Lausunto

17.1.2019

Lainsäädäntöneuvos Maarit Huotari

Hallintovaliokunnalle

HE 233/2018 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi Digi- ja väestötietovirastosta sekä aluehallintovirastoista annetun lain 4 §:n 2 momentin 2 kohdan kumoamisesta

Hallintovaliokunta on 11.1.2019 pyytänyt valtiovarainministeriöltä asiantuntijakuulemista ja kirjallista lausuntoa hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi Digi- ja väestötietovirastosta sekä aluehallintovirastoista annetun lain 4 §:n 2 momentin 2 kohdan kumoamisesta (HE 233/2018 vp). Hallituksen esitys on esitelty valtiovarainministeriöstä.

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki Digi- ja väestötietovirastosta. Rekisterihallintolaki kumottaisiin. Esityksessä ehdotetaan myös kumottavaksi aluehallintovirastoista annetun lain 4 §:n 2 momentin 2 kohta, jossa säädetään aluehallintovirastojen tehtävästä maistraattien ohjauksessa, valvonnassa ja kehittämisessä.

Uusi laki Digi- ja väestötietovirastosta sisältäisi säännökset viraston asemasta, organisaatiosta, ohjauksesta ja tehtävistä. Lailla yhdistettäisiin nykyisten Väestörekisterikeskuksen, maistraattien sekä Itä-Suomen aluehallintovirastossa toimivan maistraattien ohjaus- ja kehittämisyksikön tehtävät uudeksi kokonaisuudeksi Väestörekisterikeskukseen. Samalla viraston nimi muutettaisiin Digi- ja väestötietovirastoksi.

Valtiovarainministeriö kiinnittää huomiota siihen, että esityksellä on yhteys hallituksen esitykseen eduskunnalle Digi- ja väestötietoviraston toimialaa koskevien lakien muuttamiseksi (HE 255/2018 vp). Tämä esitys sisältää ne lakiehdotukset, jotka keskeisesti toteuttavat virastojen uudelleenorganisoinnin. Esitys HE 255/2018 vp sisältää organisaatiouudistuksen yhteydessä valmistellut laajemmat säädösmuutokset ja se on riippuvainen tämän esityksen käsittelystä. Tämä esitys voidaan kuitenkin tarvittaessa käsitellä itsenäisesti.

Lisäksi esityksen käsittelyssä tulisi huomioida yhteys hallituksen esitykseen eduskunnalle laiksi oikeudenkäynnistä hallintoasioissa ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 29/2018 vp). Esitykseen sisältyvässä lakiehdotuksessa on viitattu kumottavaksi esitettyyn hallintolainkäyttölakiin (586/1996) ja lakiehdotuksen muutoksenhakusäännöksiä olisi tarkasteltava esityksen HE 29/2018 vp valossa.

Digi- ja väestötietoviraston on tarkoitus aloittaa toimintansa vuoden 2020 alusta, mistä syystä lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2020.

Valtiovarainministeriö Snellmaninkatu 1 A, Helsinki PL 28, 00023 Valtioneuvosto Puh 0295 16001 (Vaihde) Faksi 09 160 33123 valtiovarainministerio@vm.fi www.vm.fi Y-tunnus 0245439-9